

„Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Биологија 3, уџбеник за трећи разред гимназије природно-математичког смера, на мађарском језику и писму, аутора Иване Лазаревић и Драгана Цветановић, издавача „ Klett“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Биологија 3, уџбеник за трећи разред гимназије природно-математичког смера, превод уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „ Klett ”, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650- 02-00026/2021-03 од 06. 05.2021. године.

Уџбеник обухвата две тематске целине:

1) Метаболизам и регулација животињских процеса на нивоу челије и 2) Метаболизам и регулација животињских процеса на нивоу организма, илус Појмовник, Решења шесћова , Лиџераџура

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

Предлози за исправку:

На 2. стр. треба исправити датум код решење. Уместо 2021. 06.05-étől треба написати: 2021. 05. 06-tól

3. страна A sejtől a szervezetig ставити у болд

77. страна – у реченици ..-fehérje, amely a sejtvez mikrotubulusain mozog,-ставити зарез

81. страна- реч исправити да уместо *abszorbeálják* гласи *abszorbálják*

100. страна- у реченици Hans Krebs.....írta le, треба да гласи ..és magyarázta meg a citromsavciklust

- На 135 стр. 3. парагр. 2. ред уместо: *amelyeknekaz* треба написати: *amelyeknek az*
- На 137. стр. 1. парагр. (*Érdekeség*) 2. ред уместо: *amelyeknekreceptor* треба написати :*amelyeknek receptor*

- На 149. стр. 2. парагр.(Érdekesség)2. ред уместо: megbetegségének треба написати: megbetegedésének
- На 150. стр. 2. парагр. 10. ред уместо: ab-szcizinsav треба написати/одвојити на следећи начин: absz-cizinsav
- На 174. стр. у тексту испод 2. слике на левој страни, 4. ред уместо: molekuláva треба написати: molekulával
- На 183. стр. 2. парагр. 1. ред уместо: Amelyekor треба написати: Amikor
- На 184. стр. 6. парагр. 3. ред уместо: Amelyekor треба написати: Amikor
- На 186. стр. 1. парагр. 1. ред уместо:Amelyekor треба написати: Amikor
- На 186. стр. 2. парагр. (21. 1.) у први ред треба ставити већи размак између речи, овако изгледа да је све написано заједно. (Azélőlényekazelérhetővíz....)
- На 189. стр. 1. парагр. 3. ред уместо: Amelyekor треба написати: Amikor

задњи парагр. 4. ред уместо: szembenhelyezkedik el треба написати: szemben helyezkedik el

6. ред уместо : a lé-gudvarbaqn треба написати: a lég-udvarban

- На 192. стр. 2. парагр. 1. ред уместо: közvetlenül треба написати: közvetlenül
- На 192. стр. 4. парагр. 6. ред уместо: intezíven треба написати: intenzíven
- На 193. стр. 1. парагр. 1. ред уместо: Amelyekor треба исправити на: Amikor
- На 194. стр. 1. парагр. 1. ред уместо: Amelyekor треба написати: Amikor

Исто тамо, 1. парагр. 4. ред уместо: ....amelyekor треба написати:.....amikor

- На 194. стр. 2. парагр. 8. ред уместо: ...addig ismételni треба написати: ..addig kell ismételni
- На 197. стр. 1. парагр. Цео текст је јако лоше преведен, није у духу мађарског језика, зато и неразумљив и нејасан. Треба поново урадити превод
- На 198. стр. 4. парагр.5. ред уместо: amelyekor треба написати: amikor

Исто тамо, уместо: ..." ha korog a hasunk" треба исправити на следећи начин:..." ha korog a gyomrunk"

- На 199. стр. 5. A vékonybél... треба поново урадити превод

1. парагр. 1. ред уместо: körülhelyezkedik треба написати: körül helyezkedik

1. парагр. 2. ред уместо: Amelyekor треба исправити на: Amikor

- На 200. стр. у наслову уместо: felszívása треба написати: felszívódása. У даљем тексту исто треба исправити реч: felszívását.

7. и 8. реченице треба поново превести, поштовати ред речи у реченицу (szórend!) и додати префикс где је потребно. Уместо: bontása треба : lebontása. Уместо: kezdődik meg треба написати: kezdődik el

Код Kulcsfogalmak уместо: gy-omornedv треба написати: gyo-mornedv, уместо: felszívása треба написати: felszívódása

На истој страни(23.1) уместо: Az emberek élete folyamán két fognemzedék jelentkezik, a tejfogak és a maradó fogak. То треба исправити на следећи начин: Az embereknek az élete folyamán két fognemzedék váltja egymást, a tejfogak és a felnőtt fogazat.

У даљем тексту уместо: .. a maradó fogak, 32 maradó foga van треба исто исправити на следећи начин:...felnőtt fogak, 32 felnőtt foga van

Доле у табели у задњем реду уместо: melletthelyezkedik el треба написати: mellett helyezkednek el

- На 202. стр.(Érdekesség) уместо: Amelyekor треба написати: Amikor

Овај појам треба исправити у целом рукопису, и то на следећим странама: 204, 209, 210, 212, 214, 216,(два пута се понавља иста грешка на овој страни), 227, 229, 230. 231, 233, (3 пута), 236, 237, 244, 245, 255, 256, (4 пута се понавља у тексту погрешно) 259, 260, 263, 268, 269, (3 пута се понавља) 278, 281, 288, 291, (2 пута) 295, 296, 297, (2 пута) 298, (5 пута се појављује у тексту) 299, 300, (3 пута) 302, 305,(3 пута) 306, (2 пута) 308,(3 пута) 311, 317, 322, 338, 341, 351, 352, 357(2 пута), 358, 360, 361, 362 (2 пута)

Реч: Amelyekor не постоји у мађарском језику. Увек кажемо и пишемо: Amikor

Треба обратити пажњу кад пишемо са малим или са великим словом (Гледај текст!)

5. ред уместо: Helicobacer треба написати:Helicobacter

Код 23.3. 1. ред поред 7 треба писати: m Не може у други ред пренети слово: m.
Треба :7m

- На 203. стр. 3. парагр.1. ред уместо: hasnyálmirigy треба написати: hasnyálmirigy
- На 204. стр. 2. парагр. 6. ред уместо: regenerációnaks треба написати: regeneráció
- На 215. стр. 2. парагр. 9. ред уместо: közötthelyezkedik треба написати: között helyezkedik
- На 219. стр. 14. задатак, 1. ред уместо: fogalamat треба написати: fogalmat
- На 222. стр. поред слике уместо: Vörösvértes tek треба писати заједно: Vörösvértetek, или ставити цртицу, ако остане одвојено: Vörösvértes-tek

- На 225. стр. код 25. 3. (задњи пасус) 3. ред уместо: A- vércsoroptra треба исправити на: a vércsoroptra

- На 230. стр. 3. парагр. 4 félhold alakú.ред уместо: треба написати: a félhold alakú

5. ред уместо: billentyűkhelyezkedik el треба написати: billentyűk helyezkednek el

- На 244. стр. 2. парагр. 7. ред уместо: síma треба написати: síma
- На 245. стр.уместо: belégzési rezerv térfogat треба исправити на: belégzési tartalék térfogat. И Kilégzési rezerv térfogat на Kilégzési tartalék térfogat

- На 248. стр. 3. парагр. уместо: lassabb треба исправити на: lassúbb

Задњи парагр.3. ред уместо: hidrogén ionokra треба написати: hidrogénionokra

На 252. стр. Код Érdekesség уместо: sarkaban треба написати: sarkában

- На 253. стр. 2. парагр. 1. ред уместо: melletthelyezkedik el треба написати: mellett helyezkedik el
- На 254. стр. задњи парагр. 3. ред уместо: körülhelyezkedik el треба написати: körül helyezkedik el
- На 255. стр. код Érdekesség уместо: ...és vizelettel треба да буде: és a vizelettel

- На 260. стр. код Kulcsfogalmak уместо: mech-anoreceptorok треба да буде: mech-anoreceptorok

29. 1. Код Érzékszervek уместо: helyezkedik el треба исправити на: helyezkednek el

На 261. стр. 3. парагр. 1. ред уместо: formájábanhelyezkedik el треба да буде: formájában helyezkedik el

5. парагр.уместо: rétegeibenhelyezkedik el треба написати: rétegeiben helyezkedik el

- На 264. стр. Код Érdekesség уместо: Középfül-gyulladás треба да буде: Középfülgyulladás

Испод слике исто треба написати заједно: Középfülgyulladás

- На 265. стр. код 29. 1. 5. 1. , 3. ред уместо: rétegbenhelyezkedik el треба написати: rétegben helyezkednek el
- На 267. стр. 1. парагр. 11. ред уместо: szürke hályog треба написати: szürkehályog

Исто овде , 12. ред уместо. zöld hályog треба написати: zöldhályog

- На 269. стр. 2. парагр. 4. ред уместо: alapjánhelyezkedik el треба написати: alapján helyezkedik el

- На 270. стр. 2. парагр. 6. ред уместо: garatkörűli треба написати: garat körűli
- На 271. стр. 1. парагр. 1. ред треба ставити размак међу речима, све је писано заједно: Az agy és a gerincvelő alkotja a központi idegrendszer. Треба да буде : Az agy és a gerincvelő alkotja a központi idegrendszer.

У задњи ред уместо: neurotraszmit-ter треба: neurotranszmit-ter

- На 272. стр. 14. ред(код 30.1. A gerincvelő) уместо: olda-lonhelyezkedik el треба написати: olda-lon helyezkedik el и на 17. стр. уместо: oldalon-helyezkedik el треба: oldalon helyezkedik el
- На 275. стр. 1. парагр. 1. ред уместо: 4 agykamra létezik треба написати са словима: Négy agykamra létezik.

На крају реченице треба ставити тачку.(.)

У задњем пасусу 2. ред, уместо: helyezkedik el треба написати: helyezkednek el

- На 277. стр. 1. парагр. 1, ред уместо: neuromel-anintól треба написати: neuromela-nintól
- На 279. стр. (Érdekesség) 9. ред уместо: regenerációakjára треба написати: regenerációjára is

Следећи пасус. 2. ред уместо: feletthelyezkedik el треба написати: felett helyezkedik el

- На 281. стр. 2. парагр, 5. ред уместо:közelhelyezkedik el треба написати: közel helyezkedik el
- На 282. стр. (30. 3.) 10. ред уместо: központokhelyezkedik el треба написати: központok helyezkednek el
- На 283. стр. У табели на десној страни, 4. ред уместо: A szervekbenhelyezkedik el треба исправити: A szervekben helyezkednek el
- На 284. стр. 7. задатак , на крају реченице уместо узвичника треба ставити упитник
- На 285. стр. 3. парагр. 2. ред уместо: receptorokhelyezkedik el треба написати: receptorok helyezkednek el
- На 289. стр. 1. парагр. 1. ред уместо: feletthelyezkedik el треба написати: felett helyezkedik el
- На 291. стр. 7. парагр. 1. ред уместо: Stressz feltételei mellett... треба написати: A stressz feltételei mellett
- На 295. стр. 7. парагр. 3. ред уместо: t mit fagocitálnak треба написати: hogy mit fagocitálnak

- На 297. стр.1. парагр. 8. ред уместо: Sajnos számos треба написати: Sajnos, számos
- На 298. стр. 1. парагр. 3. ред уместо: A sejtek egy része megmarad emlékezni – memóriasejtek. треба написати: A sejtek egy része emlékezni fog – ezek a memóriasejtek.
- На 299. стр. (Kutatás) 2. ред уместо: ez a fontos felfedezés nélkül треба написати: e fontos felfedezés nélkül
- На 300. стр. 2. парагр.2. ред уместо: helper T-sejtek треба написати: segítő T-sejtek

4. парагр 3. ред уместо: sejtetet треба написати: sejteket

- На 301. стр. Kutatás препоручује се да се поново преведе текст, јер није у складу и у духу мађарског језика.

Уместо: Antigén megkötő hely треба написати: Antigén megkötőhely . Ово треба исправити изнад 2. слике

- На 303. стр. A mikroszkópius preparátum előkészítése цео текст требало би поново превести, ред речи у реценици нису адекватне, цео текст није у духу мађарског језика.

Код Kérdések б.затак уместо: helper T-sejtek треба написати: segítő T-sejtek

- На 312. стр. 2. парагр. задња реценица је неразумљив. Требало поново превести.
- На 318. стр. 3. парагр.уместо: közöthelyezkedik el треба написати: között helyezkedik el

- На 319. стр. задњи парагр. 3. ред уместо: Ádáncsutka треба написати: ádámcsutka

- На 320. стр. препоручујем да се цео текст поново преведе

- На 321. стр. 1. парагр. исто се препоручује то

- На 324. стр.3. парагр. 15. ред уместо: organizmus имамо следеће синонине на мађарском језику: lény, egyed, élő szervezet, élőlény, teremtmény stb. Треба изабрати једно, ја бих у овом контексту изабрала: lény

- На 328. стр. задњи пасус 2. ред уместо: ... petesejt beérik треба написати: petesejt érik meg

- На 330. стр. (Kérdések) 4. питање уместо: spermiumokat képezni треба написати: spermiumokat termelni

- На 331. стр 2 пасус, 5 ред . уместо organizmus треба написати: egyed

Исто тамо 3. пасус, 1. ред уместо: organizmus погледај синонине за организам на мађарском језику! Препоручујем: élő szervezetek

- На 334. стр. 4. парагр. 2. ред уместо: x-kromoszómáthordozó треба написати: x-kromoszómát hordozó
- На 335. стр. уместо: Hogyan akadályozódik meg ...треба написати: Hogyan hiúsul meg...
- На 338. стр. 4. парагр. 4. ред уместо: Miért hasonlítanak ennyire? треба написати: Miért ilyen egyformák? или Miért hasonlítanak ennyire egymásra?

Исто овде , задњи пасус, 5. ред уместо: észre venni треба написати: észrevenni

- На 343. стр. 3. парагр. 4. ред уместо: ..a blasztomérák helyzete a kulcs треба написати: a blasztomérák játszanak szerepet
- На 344. 2. парагр. 2. ред уместо: menténhelyezkedik el треба написати: mentén helyezkedik el
- На 345. стр. 5. пасус, 1. ред уместо: környezethet треба написати: környezethez
- На 346. стр. задњи пасус, задњи ред уместо: kialakulnak треба написати: kialakulnak
- На 347. стр. 2. парагр.9. ред уместо: és az urea треба написати: és urea
- На 348. стр. задњи пасус, 2. ред уместо: lakunákbanhelyezkedik el треба написати: lakunákban helyezkedik el
- На 349. стр. 3. парагр. 10. ред уместо: csoportokbanhelyezkedik el треба написати: csoportokban helyezkednek el

Исто овде, 11. ред уместо: övszerűenhelyezkedik el треба написати: övszerűen helyezkednek el

Уместо: koncentrációban треба користити други реч

Исто овде, задњи пасус, (Érdekesség) уместо: regenerációnakra треба написати: regenerációra

- На 350. стр. 2. парагр. 2. ред уместо: értelembe треба написати: értelemben
- На 352. стр. 2. пасус 1. ред уместо: organizmus треба написати: lény
- На 353. стр. (Érdekesség) 7. ред уместо: körülbelül 10-12. napon треба написати: körülbelül a 10-12.napon
- На 355. стр. 1.пасус , 3.ред уместо: súlyúkat треба написати: súlyukat

пасус , 9. ред уместо:vannak треба написати: van

Код Kutatás 2. питање уместо: időszakába? треба написати:időszakában?

- На 356. стр. 1. пасус, 7. ред уместо: kromoszóma-ren-dellenességekhez треба написати: kromoszóma-rend-ellenességekhez

- На 357. стр. (Kérdések) 5. питање уместо: időszakába? треба написати: időszakában?
- На 358.стр. задњи пасус, 2. ред уместо: tette a számukra треба написати: tette számukra
- На 360. стр. задњи пасус, 3. ред уместо: tartaléktápanyagot треба написати: tartalék tápanyagot
- На 361. стр. задњи пасус, 4. ред уместо: melletthelyezkedik el треба написати: mellett helyezkedik el

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.,,